

Levensschets van

TOON

ANTHONIE ANTHEUNISSE

geboren 15 februari 1917; overleden 24 april 2006

MIDDELBURG

**Levensschets van Anthoni Antheunisse,
geboren 15 februari 1917; overleden 24 april 2006.**

Te Middelburg

Gehuwd met J. J. Catsman.

Afkomst en bekering van Toon (verslag van Huib Westerbeke)

Maandag 24 april 2006 bereikte ons het droevige bericht dat op de leeftijd van 89 jaar onze geliefde vriend (als een vader) Anthony (Toon) Antheunisse ons door de dood ontvallen is. Vier jaar hebben we hem van nabij gekend. Zijn leven was een zwaar en moeilijk leven. Sinds zijn bekering was hij een last geworden bij zijn vrouw.

Wij hebben hem het eerst ontmoet in het ziekenhuis in Vlissingen, waar hij lag voor een open plek aan zijn been. Ik kan me de dag nog levendig voorstellen als we hem bezochten. Hij vertelde toen hoe de Heere hem krachtadig had stilgezet. Hij is geboren aan de Seissingel aan de oostkant van het kanaal door Walcheren in Middelburg. Zijn ouders waren eenvoudige boerenarbeiders. Zijn moeder heette Poppe en kwam van Nieuw- en Sint Joostland. Hij zelf zei altijd, *ik ben geboren uit hoererij*. Omdat zijn grootmoeder, toen het nog een meisje was van ongeveer 18 jaar, lopend van Arnemuiden naar Nieuwland, onder aan de dijk verkracht werd door een of andere landloper van wie ze zwanger werd en zo als een hoerenkind op de wereld kwam. Dit kind werd de vader van Toon. Toon zei dikwijls: ik heb die slechte aard van die keren. Mijn vader was een goede man. Dikwijls zei hij: *o onbegrijpelijk wonder, dat zo een nog geboren moest worden!*

In zijn jeugd wou de duivel hem al hebben, want als hij nog maar enkele jaren oud was veel hij in een giersloot en ging kopje onder. Zijn vader en moeder zochten hem. Toen kwam er net een koopman en die zei: 'kijk daar drijft een klompje in de giersloot. Er steekt nog een handje boven het water.' Daarna hebben ze hem opgedregd en leeg laten lopen van de drek. Toen kwam hij weer tot bewustzijn. Zo is hij

opgegroeid en naar zijn zeggen was hij o zo dom op school. Voor rekenen had hij maar een 4, placht hij altijd te zeggen.

Toen hij nog thuis was gaf z'n moeder hem een boekje van ds. Middel. Dat lag altijd in het kabinet. Hij vond er niks aan en hij gooide het op 't bovenste boord. Later na zijn bekering heeft hij ernaar gevraagd en het gelezen.

Later is hij getrouwd met een meisje uit de buurt, wat zijn vrouw werd tot hij stierf. Zij wilde zichzelf het leven wilde benemen. Ze was namelijk verloofd met iemand uit het leger die, óf dood, óf haar bedrogen had. Toen ze haar daad wilde uitvoeren in de watergang kwam ze Toon tegen. Hij vroeg: *wat ga je doen?* Na een gesprek met haar zei Toon tegen haar: *wil je het niet met mij proberen?* Dat stemde ze toe. En zo zijn ze samen getrouwd.

Jo was niet van de kerk van de Gereformeerde Gemeente, de Segeerstraatkerk, waar Toon van huisuit bij behoorde. Maar dat vond Toon niet zo erg, want hij zei: *ik wil er ook vanaf en de wereld in en genieten van het leven.* Ze gingen naar de Hervormde kerk. Ze woonden in de Eigenhaardstraat.

Wel hielden de roepstemmen in zijn leven niet op. Geregeld krijgt hij toch nog indrukken van dood en eeuwigheid, die hij weggestopt. Zijn moeder heeft er nog veel verdriet van gehad, zei hij altijd. Zo ging hij op zondag met zijn vrouw mee naar de Hervormde kerk. Uit hun huwelijk zijn vijf kinderen geboren; 4 jongens en 1 meisje.

Toon ging geregeld naar het café, *Het Zinken Toogje* om zich daar te bedrinken. Hij werkte bij de coöperatie graanhandel in Middelburg. Daar moest hij graanpakken op z'n rug naar de derde verdieping brengen, via een smalle trap. Het gevolg was dat zijn rug versleten was, toen hij even in de 50 was.

Toon had een vriend die net zo hard dronk als hij. Jan Jobse uit de Nederstraat. Hij stond berucht om zijn dronkenschap. Dikwijls moest die uit de goot gehaald en naar huis gebracht worden. Deze vriend kwam midden uit de wereld en is ca. 1955 krachtdadig bekeerd. Een paar jaar later was het Toon z'n beurt.

Want o wonder, Toon had de Heere vergeten, maar de Heere had Toon nog niet vergeten. Het was enkele dagen voor Kerst in 1956 dat hij 's morgens om 6:00 uur wakker werd en zo voor de Rechter van hemel en aarde in zijn gewaarwording geplaatst werd. Hij zei: *ik dacht, dat niet!* Vlug zijn overal aangetrokken en naar zijn werk gefietst om daar alles te vergeten. Maar de Heere vergat Toon niet en plaatste hem voor Zijn alwetendheid, waarop hij moest erkennen tegen God gezondigd te hebben en gedaan wat kwaad was in Zijn ogen. De toorn van God drukte ontzagelijke op zijn ziel. Hij moest uitroepen: *Heere, help mij toch.* Naar huis gegaan zijnde, heeft hij zo de rest van de dag en nacht doorgebracht. Maar de andere morgen kon hij geheel niet meer naar zijn werk. Hij moest rechtvaardig verloren gaan en helwaardig en een doemschuldig schepsel worden die niet kon bestaan voor de Rechter. Zo heeft hij tot het einde van de dag gelopen. Wat er in die dag afgeworsteld is, is niet te beschrijven.

De duivel komt ook nog en zegt: 'maak er maar een einde aan, want dit gaat nooit meer goed komen'. Zijn vrouw zei, dat hij gek geworden was en belde haar moeder op. De dokter en de dominee die geroepen werden, zeiden: het is in zijn hoofd geslagen. De duivel spoorde hem aan om naar buiten te gaan en zich bij de kade net om de hoek van zijn straat te verdrinken. (hoek Goesse Korenmarkt en Koudsteensedijk) 'Dan ben je er vanaf, hier is niets meer aan te redden.'

Maar als met een onzichtbare hand werd hij hier nog weggehaald of tegengehouden en is hij weer thuisgekomen waar hij de rest van de dag en nacht doorbracht met zuchten en kermen. Ten laatste moest hij voor zijn gewaarwording sterven, de volgende morgen vroeg. Toon zei: rechtvaardig en dan voor eeuwig verloren en stemde er in toe dat het rechtvaardig was om voor eeuwig naar de hel te moeten. Maar eeuwig, onuitsprekelijk wonder, daar van achter dat recht van God, openbaarde Zich de Zoon met zo een onuitsprekelijke liefde en licht dat het van nacht dag werd en daar komt die lieve Jezus vanachter dat recht en Hij zegt: *Zie, Ik heb u in Mijn beide handpalmen gegraveerd.* Toen ben ik neergevallen en was het mij een hemel op aarde. Ik kan nog bekeerd worden. Dit gebeurde op 23 september 1956, in de morgen toen de zon opging in de natuur. Zijn vrouw ging 's avonds naar de kerstnachtdienst in de Hervormde kerk. Toen zij thuis kwamen zij Toon: *nu kunnen we nog bekeerd worden.*

Zijn vrouw zag dat hij gek geworden was en nam vanaf die avond afstand. Toon mocht niet meer in de slaapkamer komen. Dat werd hem zijn hele leven lang verboden. Toon zei altijd: *'t is allemaal m'n eigen schuld*. Hoe moeilijk hij het later had, z'n slotsom was altijd zichzelf beschuldigen.

Tot zover verslag van Huib.

Jan Jobse, vriend en metgezel; ruwe bolster, blanke pit

Toon z'n vriend Jan had een diepe overtuigingsweg. Hij werd wanhopig en wist geen uitweg meer. Tenslotte is hij naar het kanaal gaan lopen aan het eind van het Arn. Voetpad, met doel zich te verdrinken. Tot 3 keer toe probeerde hij in 't water te springen, maar elke keer kwam iemand langs waardoor zijn voornemen verhinderd werd. Hij had een ruw karakter en dat bleef na z'n bekering zichtbaar. Maar in het geestelijk leven was hij als een kind. Hij had heel karakteristieke uitdrukkingen. Vooral de vrome en wettische godsdienst moest het ontgelden. Hij kon niet verdragen dat zijn Koning onteerd werd. Hij vond het ook verschrikkelijk dat zoveel godsdienstige mensen in de kerk hun hoop stelden op uitwendige plichten. Jobse kon spreken van een heldere Persoonsopenbaring van Christus. Hij leefde als een arme zondaar uit Hem.

Soms werd echter de drang naar zijn bierpot zo groot, dat hij het nauwelijks in kon houden. Als hij langs een café liep in de Nederstraat, gebeurde het, dat hij z'n pet afnam en die vooruit op straat gooide, om zo van de ingang van het café afgeleid te worden. Maar de drankzucht won het wel eens. Op een keer had hij teveel gedronken. Thuis kwam hij in de schuld en bleef drie dagen op z'n zolderkamertje, worstelen met zijn God, Die hij beledigd had. Na drie dagen kwam de Heere over. Hij onderwees hem uit de historie van Noach, dat hij dronken was na zulke grote weldaden. Ook kreeg hij onderwijs uit Psalm 36: *Uw oordeel is een diepe afgrond. O Heere, Gij behoudt mensen en beesten*. Dat deed de Heere met Noach in de ark en ook met Jan.

Hij kerkte graag bij ds. Hage, die toen predikant was in de Segeerstraatkerk. Ds. Hage zei van hem: 'Hij is uniek in Zeeland'.

Jan las alleen maar de Bijbel en de Christenreis van Bunyan. *Dat is genoeg*, zei hij. Hij had geen behoefte aan oudvaders. Hij meende dat je daar vroom van zou worden. Dat is natuurlijk kortzichtig, maar we

zijn nu eenmaal niet allemaal eender. In het kerkelijk leven gaf een en ander vanzelf wel eens problemen.

Ca. 1966 preekte ds. Pannekoek in Arnemuïden op een 2^e Pinksterdag, over Ezechiël 47, de wateren vanuit de tempel des Heeren. *In de zee (Dode Zee) uitgebracht zijnde worden de wateren gezond. Overal waar de wateren komen, zal zeer veel vis zijn.* Jan zat op een stoel voor de ouderlingenbank. Hij was een en al beweging; je kon hem wassen in z'n tranen.

Toen hij het bericht ontving dat hij kanker had, werd hij ontroerd. *Voor mij is het niet meer erg.* Hij teerde weg en stierf ruim 11 jaar na z'n bekering. Ds. Hage leidde de begrafenis. Hij sprak uit Deut. 32:10. *Hij vond hem in een land der woestijn, in een woeste huilende wildernis. Hij voerde hem rondom, Hij onderwees hem. Hij bewaarde hem als Zijn oogappel.*

Op het graf spraken enkelen en daarna sprak z'n broer een slotwoordje. Hij zei: 'Jan was een flierefluiter die maar 2 boeken had. Een ervan is dit kleine boekje (Christenreis) en daar las hij altijd in. Dat heeft nu uitgediend, het gaat mee het graf in.' Hij legde het boekje op de kist en het daalde met de eigenaar in het graf.

Sterven van broer Willem Antheunisse

Toon had een broer Willem die 18 juni 1995 overleed op de leeftijd van 72 jaar. Toon was aan hem verbonden en geloofde dat hij een goede ruil had gedaan. Bij Willems begrafenis werd onder andere het volgende door een broer gesproken.

Ongeveer begin januari kreeg Wim via zijn huisarts telefonisch de uitslag te horen van het onderzoek, dat hij een het ziekenhuis in Vlissingen had ondergaan. Dokter De Vries zei hem, dat de uitslag tegenviel en dat hij kanker had in een gevorderd stadium. Bij het vernemen van deze ernstige boodschap zei hij tegen de dokter: wat God doet, dat is goed. Dokter de Vries was zeer verwonderd, dat deze ernst, direct zo kalm kon verwerken. Toen hij deze boodschap van de dokter aan mij vertelde, zei hij: 'ik zal mijn pinnen maar niet meer te vast in de aarde slaan'. Hij dacht, het wordt sterven voor mij. Hij wist toen nog niet, dat ze hem later toch nog in overweging gaven zich te laten opereren in de Dijkzicht ziekenhuis in Rotterdam. Toen hij op een maandagmorgen door zijn nicht, Willy Dingemanse - van Helleman met de auto werd opgehaald om naar Rotterdam te

vertrekken wenste ik hem, bij het instappen Gods nabijheid toe. Hij zei: 'dat voel ik nu al. Ja, al vlak voordat ik de voordeur uitstapte'. Ook in het ziekenhuis in Rotterdam waren de doktoren en het verplegend personeel verwonderd dat hij tot op de operatietafel toe, zich zo rustig kon overgeven. De operatie op zichzelf is goed verlopen. Evenals hij thuis altijd na het ochtend-, middag- en avondeten gewoon was te doen, zo las hij ook in het ziekenhuis hardop uit zijn Bijbel. Ja, Gods woord kon hij geen dag missen, het was de spijs en drank voor zijn ziel. En als er dan onverwachts een dokter of verpleegkundige bij hem binnenkwam, dan gunde hij hem ook die geestelijke spijs en drank. Ook beluisterde hij in het ziekenhuis preken via cassettebandjes. En als hij hoorde, dat de gemeente een of meer Psalmverzen begon te zingen, dan zong hij gaarne hardop mee. En de deur van de ziekenkamer stond altijd open. Een vrouw uit een van de aangrenzende ziekenkamers, die zijn zingen hoorde is nog meermalen bij hem op bezoek gekomen; en, zei Willem, wij hebben meerdere malen aangename gesprekken met elkaar mogen voeren.

Maar ik wil nog een opmerkelijk voorval vermelden, dat hij mijzelf heeft verteld. Een aantal jaren geleden lag hij in het ziekenhuis in Vlissingen met een hartinfarct. Hij heeft daar een paar dagen buiten bewustzijn gelegen. En - Wim heeft het me later zelf verteld - hij zei: ik ben toen uit die bewusteloosheid bijgekomen onder het zingen van Psalm 68: 10. En hij zong toen dat schone Psalmversje:

*Geloofd zij God met diepst ontzag,
Hij overlaadt ons dag aan dag,
Met Zijne gunstbewijzen.
Die God is onze zaligheid
Wie zou die hoogste Majesteit
Dan niet met eerbied prijzen?
Die God is ons een God van heil
Hij schenkt uit goedheid, zonder peil
Ons 't eeuwig, zalig leven.
Hij kan en wil, en zal in nood,
Zelfs bij het naad'ren van de dood,
Volkomen uitkomst geven.*

En, zei hij, de zuster bleef dan bij mij in de ziekenkamer bij de wastafel. Die was zeer verwonderd en zei tegen Willem, zoiets van: *ꝛóóó? Gaat dat bij jouw ꝛó?*

De eerste ontmoeting met Toon Antheunisse

(Verslag Willem Westerbeke)

Omdat we helaas geen meerder gegevens beschikbaar hebben van mensen die Toon jarenlang gekend hebben, moeten we het doen met enkele persoonlijke aantekeningen.

Kort nadat wij getrouwd waren in 1973 werd ik medewerker van de *Zondagsrust*. Ik kwam in de Baarsjesstraat bij een zekere Antheunisse met de vraag om een bijdrage en lid van die vereniging te worden. Hij pakte zijn beurs en gaf fl. 10. Op mijn vraag, of hij lid wilde worden antwoordde hij: *nee, dat kan niet*. Die afwerende houding vond ik vreemd terwijl hij wel 10 gulden gaf. Later werd de oorzaak mij duidelijk.

Daarna zag ik hem hoogst zelden op de fiets rijden. Jarenlang zag ik hem niet meer. Nadat ik een eigen kantoor gekregen had in Middelburg, in 1998, reed ik weer elke dag door de stad. Ik zag Toon regelmatig gebogen over het stuur hangen. Op een keer trok hij mijn aandacht. Ik zag ernst in zijn gezicht, maar wist niet wat ik ervan moest denken. Is dat een vrome man of zou het een *oprechte* man wezen? Op een gegeven moment passeerde ik hem bij het station. Terwijl ik opzij keek, kreeg ik een onverklaarbare betrekking op hem. Ik dacht aan die woorden van Paulus: *de Geest getuigt met onze geest dat wij kinderen Gods zijn*. Maar die tekst was te hoog gegrepen en durfde ik niet direct aanvaarden. Maar het werd mijn bede of de Heere er Zelf licht over wilde geven en gelegenheid om hem eens te spreken. Antheunisse woonde in de Baarsjestraat, waar precies wist ik niet meer. Later heb ik die uitgemeten: 240 mannelijke stappen.

Op een gegeven moment kwam buurman, ouderling Bart Sturm om mij te feliciteren. Rond de 9^e april 2002. Het was op een dinsdag. Ik vroeg aan Bart: 'wie is die man nu toch eigenlijk die zo krom op zijn fiets zit? Hij gaat bij jullie naar kerk.'

Bart antwoordde: 'Dat is Antheunisse, met die man zou jij goed kunnen praten.'

O ja?

'Ja, dat is een arme stumper. Maar hij ligt nu in het ziekenhuis in Vlissingen.'

Ik zei: 'morgen moet ik naar De Schelde, dan zou ik er wel naar toe kunnen gaan'.

Bart zei: 'dat kun je gerust doen.' (Bart kon het goed met hem vinden, want nederigheid trekt naar elkaar toe)

Nu volgde het probleem, hoe moet ik dat aanpakken? Die man kent mij in feite niet. Goed, ik haalde een boek met tien preken van dominee Lamain voor de dag, die ik van de band uitgewerkt en gekopieerd had om op onze Internetsite te plaatsen. Deze nam ik mee als een soort lokmiddel. De andere morgen ging ik vanaf de Scheepswerf de *Schelde* op stap. Het was rond 10:00 uur, dan is het een het ziekenhuis koffiedrinken en kunnen ambtsdragers gemakkelijk een patiënt bezoeken.

Ik kwam aan zijn bed, gaf hem een hand en begroette hem. Hij zei: 'Oh, jij bent toch Westerbeke, die vlak bij haar Sturm woont op de Oude Koudekerkseweg?'

Ja, dat klopt.

Toon zei toen iets over die buurt wat niet aan mijn doel beantwoordde. En omdat de tijd kort was en ik enigszins gespannen, dacht ik: nu moet de kogel door de kerk. *Zeg Antheunisse, lig je hier als een zondaar, of als een goede man?*

Antheunisse antwoordde met zijn gevoelvolle, bewogen stem: "Ik heb 40 jaar als een zondaar mijn eigen uitgeleefd. En toen zei de Heere: *tot hiertoe en niet verder*. En nu ligt ik hier en moet de zonde inleven."

Ik vroeg hoe het toegegaan was wanneer de Heere hem stil zette. Hij vertelde in 't kort enkele woorden van de eerste dagen van zijn overtuiging en dat hij de derde dag 's morgens opstond en dat hij Gods rechtvaardigheid mocht toevallen en dat toen de Heere Jezus werd geopenbaard. Toen de zon opging in de natuur ging de Zon der Gerechtigheid op in zijn hart.

Er ontspon daarna een gesprek over en weer waarin wij de kernen van het geestelijk leven met elkaar deelden. Ik was verbaasd om deze taal te horen van iemand die zo dicht in onze omgeving woonde. Bij het weggaan vroeg hij: *hoe ben je hier gekomen?*

Ik antwoordde, dat er een betrekking in mijn ziel lag om hem op te zoeken. 'En dit prekenboek van dominee Lamain heb ik voor je meegenomen. Dat mag je houden.' Toon was toen heel verbaasd. Hij antwoordde: *dan heeft de Heere je gestuurd.*

's Avonds vertelde ik deze bijzondere ontmoeting thuis en de andere morgen tegen Huib. Tegelijkertijd kreeg Huib er zin in om die man ook eens te ontmoeten. Ik zei, je hoeft er niet tegen op te zien want hij praat zelf wel.

Zo gezegd, zo gedaan. Er viel met Huib een nauwe vriendschapsband. Later zei Toon regelmatig tegen ons als hij op het kantoor kwam: *Eerst bid ik voor mijn vriend Willem en dan voor Huib en dan noemde hij nog enkele mensen of gezinnen op.*

Toen Toon nog in het ziekenhuis lag heeft hij zijn bekeringsweg op een keer verteld tegen een man die op dezelfde kamer lag. Deze man was zo onder de indruk dat hij zei: nooit in mijn leven heb ik zoiets hoort. Als er iemand bij Toon kwam dan luisterden anderen in de zaal mee. En de verpleegsters bleven soms een half kwartier de wasbak schoonmaken ... om nog iets op te vangen. Iedereen voelde het aan, er kwam liefde en ootmoed in mee.

De gemeente in de 'Ter Hoogekerk was vacant. De ouderlingen bezochten hem regelmatig. In hun gebed op de preekstoel lieten zij doorschemeren dat Toon er ruim voor lag. Zijn ziel was verlevendigd. Achteraf bekeken was het voor hem een tweede bekering.

Enkele weken later ging ik weer op een woensdagmorgen naar Toon. Hij was zo blij als een kind. 'Ik had je al eerder verwacht', zei hij. Hij begon direct over de preken van dominee Lamain waarin zijn zielslegeringen verklaard werd, wat voor hem een troost was in en onder zijn groot kruis. Hij vertelde dat de Heere hem beloofd had: *Ik zal hem de witte keursteen geven, met een nieuwe naam welke niemand kent dan die hem ontvangt.* Dat heb ik in de belofte.

Geantwoord werd, dat Gods oude volk zei: *dat is de rechtvaardigmaking in de belofte.* Daaruit vloeit een gemis en levendige werkzaamheden.

Toon viel daar 100% bij en zei, dat hij zoiets nooit meer hoorde.

Na verloop van enkele maanden kwam Toon op een morgen bij ons in de kerk. Ik had mij zorgvuldig gewacht om iets te praten tegen hem wat die richting uitwees. Daarom was ik volkomen verrast. Hij had het reuze naar zijn zin onder het preeklezen. Daarbij kwam ook een uitwendige omstandigheid. Hij kon het niet zo goed meer wennen in de Terhoogekerk, nadat de gemeente de Segeersstraatkerk verlaten had.

Zijn vrouw vond er niks aan dat Toon weer van kerk veranderde. Ze zei: 'nu ben je eerst weggegaan bij de Gereformeerde Gemeente naar de Hervormde Kerk, toen weer terug naar de Segeerstraatkerk, en nu ga je naar de vierde kerk.' (Toon had na z'n bekering nog een korte tijd gekerkt bij de Chr. Ger. Kerk.)

Werkzaamheden van Toon met Tine de Korte - Westerbeke

In dezelfde tijd toen ik Toon voor de eerste keer ontmoette deed er een heel bijzonder voorval voor, wat ik meer achteraf zeer heb moeten bewonderen. Ik bedoel de ontmoeting met Toon Antheunisse en m'n tweelingzuster Tine.

Enkele weken later ging ik weer naar het ziekenhuis. Toen lag Tine, mijn tweelingzuster, er in om behandeld te worden van een Chemokuur. Haar haar was uitgevallen. Ik ging eerst even naar Antheunisse en daarna naar Tine. Ik vertelde tegen Tine van de wonderlijke ontmoeting met hem. En raadde haar aan om ook eens naar die oude man te gaan. Daar had ze wel oren naar. Ik ging bij Tine weg en vertelde nog even bij Antheunisse de toestand van mijn zuster, dat ze een moeder is van 14 kinderen en kanker heeft. Hij was erg belangstellend en vond het heel goed dat ze eens aankwam.

Toen ik uit het ziekenhuis ging stond Tine voor het raam. Ik zie nog haar aanhankelijk, liefhebbend gezicht. Ze zag uit naar hulp, wat geen mens kon geven.

's Middags ging zij naar Antheunisse. Later vertelde hij van die ontmoeting, dat ze naast zijn bed ging zitten en haar pruikje oplichtte en haar kaal hoofd liet zien. Hij zei: *toen ik dat zag ging er heel wat door me heen, die arme vrouw* Vanaf dat ogenblik werd haar lichaam- en

zielstoestand op zijn hart gebonden. Hij vertelde later dat hij elke dag voor haar moest bidden of zij nog weer beter mocht worden, maar bovenal voor haar ziel. Die nood was zó opgebonden dat hij wel eens zei: *als ik het vergeet en ik sta op van mijn knieën, ga ik nog even terug.*

Toen Antheunisse uit het ziekenhuis kwam is hij dikwijls naar het kantoor in de loods gekomen. Soms elke dinsdag middag en later om de 14 dagen. Altijd was hij met Tine bezig.

Boeken van Internetsite voor Toon

In de eerste jaren nadat we Toon leerden kennen, gaven we hem dikwijls een kopie van een boek of brochure die we geplaatst hadden op de site van de Gihonbron. Het bestuur bestond toen uit Jan Weststrate, Henk Kieviet en Huib Westerbeke. Antheunisse was gewend om preken en lectuur te lezen van deze eeuw. Het was een bijzondere bemoediging toen we bemerkten dat het lezen en beluisteren van oudere lectuur voor hem gezegend werd.

Op zaterdag 5 oktober 2002 stuurde ik aan het Bestuur van de Gihonbron het volgend bericht.

Beste vrienden,

Tot mijn blijdschap kan ik melden dat het werk van en voor onze Stichting niet zonder zegen is. Van de week ontmoetten wij onze oude pelgrim in Middelburg, een man van 85 jaar. Hij is weer uit het ziekenhuis. Het laatste halfjaar hebben Huib en ik hem enkele traktaatjes gegeven. De Heere heeft die bijzonder voor mij gezegend, zei hij. Hij vertelde ook waarin. Hij was erdoor opnieuw in een gemis geplaatst met levende uitgangen naar de Heere. Om niet te rusten in hetgeen hij had ondervonden, maar te smeken om onderwijs van Boven.

Gisteren kwam ik in Winterdijk. Een van onze traktaatjes, het 10e deel van de Serie *Kinderen Gods op Walcheren* was van Internet geplukt en werd gekopieerd en voor 5 Euro verkocht. De oude Van Leeuwen was er bijzonder blij mee. Met zielsgenoegen heeft hij vooral de briefjes van Vrouw Vermerris gelezen. Een andere oude vrouw vroeg in haar onnozelheid of ik de schrijver kende? Corrie verklapte het: Hij praat met je, zei ze.

Gisteravond heb ik de preek gelezen van ds. Van Reenen, over Rom. 14:8 uit het *eerste drietal*. Deze staat ook op de site. Met indruk en opening gelezen. Ik meen dat er nog beslag was. "Hetzij dat wij leven, wij leven den Heere; Hetzij dat wij sterven wij sterven den Heere. Hetzij dat wij leven, hetzij dat wij sterven, wij zijn des Heeren." Ik was in God verblijd. Nooit heb ik geweten dat de dood niet schrikbarend behoeft te zijn. Dat kan het wel weer worden, maar het is een vredeboode, als de Levensvorst Zijn leven openbaart en toepast. Want Hij heeft de dood verslonden tot overwinning.

Het is best de moeite waard om er heel je leven om te vragen en te kermen. Want het wordt veel meer dan al de moeite was, beloond. Ik heb altijd het werk Gods gezien, van onze kant. Maar nu zie ik het ook weleens van Gods kant. De Heere is aan de uitwerking van het geestelijk leven veel meer gebonden en betrokken dan wij beseffen. En ook niet minder aan de uitvoering van Zijn beloften. We kunnen nooit genoeg ons leven, - zo slecht het is en al wat niet deugt - aan Hem over geven, want zondaars zaligen is het liefste werk van Christus.

Hopend dat Zijn Geest in rijke en volle mate over ons en ons werk uitgestort mag worden,

Met vriendelijk groet,

Willem

p.s. ik stuur de mail ook naar Jos, want hij voelt zich bij ons thuis. Ik vergeet je niet.

07-10-2002

De broeders van de Gihonbron werden op deze manier aan Antheunisse verbonden. Op een keer vergaderden wij bij ons thuis. Na afloop hadden we Toon uitgenodigd. Hij begon zoals gewoonlijk te vertellen wat grote dingen God gedaan had in zijn bekering. De ootmoed en zelfkennis, de gevoelswaarde die met zijn eenvoudig geloof uitstraalde, trok ons allen erg aan. Als je een zin zei uit het geestelijk leven, reageerde hij er meestal anders op dan je verwacht had. Één voorbeeld. Toen we spraken over de liefdevolle vernedering van Christus, zei iemand: zou je zo een Zaligmaker niet eren en roemen? Het antwoord was: *dat zou me wel betamen*.

Ontmoetingen met Toon en de vrienden

Een bijzondere ontmoeting vond plaats in begin november 2002. Femke Bisschop kwam bij ons logeren. Dit was een van de mooiste weken die wij met Gods volk gehad hebben in ons gezin. Wij nodigden Toon ook uit om te komen. Om 3:00 uur 's middags kwam hij op zijn fiets en zette die bij de achterdeur. Wij deden de achterdeur open en gelijk met dat hij binnenstapte *kwam de Geest er in mee*. Femke en Toon gaven elkaar een hand en gingen naast elkaar zitten. De eerste zinnen waren direct uit het geestelijk leven en uit de diepe vernedering. Helaas ben ik de uitdrukkingen vergeten. Alle aanwezigen voelden het aan: *hier valt een geestelijke band*. Merkbaar en hoorbaar. Femke kreeg ook opening om een en ander te vertellen. Toon was verbaasd als hij hoorde hoe de Heere Femke in de volle ruimte had geplaatst in de verzoening met de Vader. Die afhandeling miste hij. Vanuit zijn gemis antwoordde hij Femke: *daar neem ik mijn petje voor af*. Toon nam gauw zijn petje voor iemand af, want hij beschouwde een ander altijd beter dan hijzelf was. Bij het afscheid gaf Femke Toon een kus. Onwennig en verlegen dat Toon werd ...! Huib zei later tegen hem: 'Daar was geen vlees tussen.' Toon antwoordde: *toen niet, maar het kwam al gauw rond den hoek kieke*. Femke zei: *Van zo'n nederige man moet je wel houden, want die is zo nederig. Dat kom je zelden tegen in het land*.

Toon Toon jarig was, kreeg hij een kaartje van Femke via Corrie. Zij gaf die kaart op een zondag aan Toon. Daarop stond: *lieve vriend*, enz. Toon bewaarde die kaart in de binnenzak van zijn 's zondagse pak. Maar wat iedereen al raden kan, z'n vrouw vond die kaart. Ze zei: *Nouw is het toch wel erg ook sinds je naar die kerk gaat. Nu heb je ook al een lieve vriendin*.

Toon kreeg altijd zakgeld van zijn vrouw. Op een keer zei hij tegen Corrie: m'n vrouw had nogal een goeie zin, ik heb 5 euro opslag gekregen. Toon stofzuigde ook binnen en deed de boodschappen. Op een keer stond zijn fiets bij de Aldi. Toen hij terugkwam was zijn kaas gestolen uit de fietstas. Oei, dat was pech! Zijn vrouw zei: 'nu moet je om een nieuw stuk gaan van je eigen geld.'

Thuis had Toon het soms heel erg moeilijk. Zijn vrouw had TV en de muziek stond regelmatig aan. Toon zei wel eens: 'gelukkig ben ik doof. Thuis doe ik m'n gehoorapparaat eruit en dan hoor ik het niet zo goed.'

In de loop van dat jaar is toch nog een keer opgenomen geworden in het ziekenhuis, maar niet zo lang. Op de dankdag was hij 's morgens niet in kerk vanwege zwakte, maar naar de geest tegenwoordig. De preek van dominee Lamain die toen gelezen werd is onvergetelijk geworden. De preek was uit Zacharia 8 vers 4. “Alzo zegt de Heere der heirscharen: er zullen nog oude mannen en oude vrouwen zitten op de straten van Jeruzalem; en ieder zal zijn stok in zijn hand hebben vanwege de veelheid der dagen. En de straten dier stad zullen vervuld worden met knechtjes en meisjes, spelende op haar straten.”

Antheunisse liep later met een stok; en we kunnen er zeker van zijn dat een gedeelte van deze tekst toen óók letterlijk in hem, in de gemeente vervuld werd.

Het gevolg dat Antheunisse bij ons kwam was, dat wij ook bezoek kregen van zijn vorige ouderlingen, Bart Sturm en Willem Coppoolse. Regelmatig hadden wij thuis een gezelschapje als Femke bij ons kwam. De sfeer was altijd heel goed en met Toon in ons midden was de band compleet.

Nadat Toon geruime tijd bij ons gekerkt had zei hij zijn lidmaatschap op bij de Gereformeerde Gemeente op 86 -jarige leeftijd. Ik schrok toen ik het hoorde, want vreesde dat de goede betrekkingen erdoor vertroebelen zouden. Wij werden enigszins de boot af om lid te worden, en dat vond hij heel goed. Want zijn vrouw was er ook op tegen. Anders was hij wellicht lid geworden.

Een andere mooie ontmoeting was met dominee Mallan. De dominee kwam op een avonddienst, waarin een preek gelezen werd en de dominee een toepassing hield. Hij kon toen geen langere kerkdienst meer leiden. Ruim een uur voor het avondeten kwam de dominee terwijl we Antheunisse ook uitgenodigd hadden. Ze gaven elkaar de hand en strompelden beiden met hun stok naar hun stoel. Ik vroeg een zinnetje aan Toon waarop hij antwoord gaf. Gelijk spitste dominee Mallan zijn oren. Na een paar zinnen wist dominee Mallan wie er naast hem zat. Toon sprak uit zijn gemis en vanuit de vernedering en de levende betrekking op de Heere. De dominee was soms even uitgepraat. Hij vroeg: 'waar woon je?'

Hier dichtbij, zei Toon.

Ben je getrouwd? En waar kerkt je vrouw?

Bij de Hervormden, zij Toon.

Na het einde van het gesprek nam toon afscheid en ging naar huis. Nog zie ik het verbaasde gezicht van dominee Mallan. ‘Zeg Westerbeke, wie is toch deze man? Ken je hem?’

Wij vertelden met een paar woorden onze ontmoeting. Naderhand zei de dominee: *dat het een levende man is kan je wel horen.*

En Antheunisse zei later: ‘wat is het me toch meegevallen! Ik dacht altijd dominee Mallan is zo een struise man daar kan je niet meepraten, die kapt toch alles af.’

Op 11 juli 2003 trouwden Martha en Gerlof Steenbeek. Dominee Mallan moest de trouwdienst leiden. Hij sprak uit 2 Kronieken 30 vers 8: “Geeft den Heere de hand en komt tot Zijn heiligdom, hetwelk Hij geheiligd heeft tot in eeuwigheid en dient den Heere uw God, zo zal de hitte Zijns toorns van u afkeren.” Dominee Mallan sprak met opening. Hij zei later: *het heiligdom ging een beetje open.* De preek werd ook met opening en die dag beluisterd. En heel goede sfeer was er in de kerk. De dominee ging van de preekstoel af en liep langs Antheunisse die hij een klopje op zijn schouder gaf. Direct reageerde Toon en deed hetzelfde. Dominee Mallan heeft zoiets in zijn leven bijna nooit gedaan in het openbaar. Wij namen Toon mee in de consistorie. Nog zie ik hem binnenkomen en op een stoel zitten vlak bij dominee Mallan. De eerste wat Toon zei was: *en als je nu eens wist wie of je hier in huis neemt ... dan zou je dat nooit meer doen.*

Op 24-8-2003 werd een preek gelezen uit Jeremia 37:21 van ds. Mallan. “Toen gaf de koning Zedekia bevel en zij bestelden Jeremia in het voorhof der bewaring en men gaf hem des daags een bol brood uit de Bakkerstraat, totdat al het brood van de stad op was. Alzo bleef Jeremia in het voorhof der bewaring.” Deze preek werd voor Toon gezegend. Vanaf die tijd zei hij altijd: ‘ik ga naar de kerk om een bol brood uit de Bakkerstraat.’ In zijn geestelijke gevangenschap en grote verdrukking had hij die bol brood heel hard nodig. Als Toon daaruit sprak dan kwamen altijd de tranen voor de dag. Hij was niet erg emotioneel, maar had wel gauw tranen. Dan pakte hij z'n grote zakdoek en wiste die weg.

Toon op bezoek in het kantoor van de Loods

Toon had de gewoonte om elke dinsdagmiddag om 3:00 uur naar het kantoor te komen en met elkaar te praten. Daar hebben we genoeg uren beleefd. Het is dikwijls gebeurd dat we 's middags met opening bij elkaar waren en dat er 's avonds een kerkelijke vergadering plaatsvond waarbij de veroordeling vanwege de ruime visie over het Evangelie je het leven bang maakte. Zo bleef de balans in evenwicht.

Soms nodigden we andere mensen uit, maar meestal waren we met zijn drieën. Om 5:00 uur vertrok onze oude maat. Later kwam hij één keer in de twee weken en bracht Huib hem naar huis. Hij ging ook regelmatig naar Toon toe als hij in zijn volkstuintje was. Op de rand van de broeibak zittend, vonden de meest openhartigste gesprekken plaats. Toon was zo eerlijk als goud. Hij was nu eenmaal de slechtste man uit de wijde omgeving. Het gemis van de huwelijksomgang met zijn vrouw nam zijn natuurlijke begeerten niet weg. Je kunt wel aanvoelen, hoe heftig de verzoeken en de verleidingen dan zijn! Toon zei: 'soms heb ik er zin in, maar de gelegenheid is er niet. En als de gelegenheid er is, dan heb ik er geen zin in. De Heere heeft me bewaard.' Zoals er staat: *die in de kracht Gods bewaard wordt door het geloof tot de zaligheid.*

Toon haalde heel dikwijls Psalm 119 vers 36 aan.

*Geen meerder goed, Heer, Gij mij geven meugt,
Dan dat Gij mij vernederd en maakt kleine;
Dat ik leer Uwe wet die mij verheugd.
Veel zilver en goud, gelouterd zeer reinen,
Is niet zo kostelijk, noch goed van deugd,
Als Uw woord is en Uwe wet alleine.*

Ook Psalm 33 citeerde hij in veel gesprekken. Daarbij stak hij zijn hand onhoog.

*Wat Hij eens besluit 't Zijner ere,
Zal zonder bindering voortgaan.*

De laatste tijd van zijn leven voelde hij zich zwakker worden en sprak meer over zijn naderend einde. Op een keer kwam hij op het kantoor en gaf het pas om over zijn einde te spreken en een en ander voor zijn begrafenis te regelen. Daarna werd gelezen 2 Korinthe 5: “Want wij weten dat, zo ons aardse huis dezes Tabernakels gebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen. Want ook in dezen zuchten wij, verlangende met onze woonstede die uit den hemel is, overkleed te worden; zo wij ook bekleed en niet naakt zullen gevonden worden. Want ook wij, die in dezen tabernakel zijn, zuchten bezwaard zijnde; nademaal wij niet willen ontkleed, maar overkleed worden, opdat het sterfelijke van het leven verslonden worde. Die ons nu tot ditzelfde bereid heeft, is God, Die ons ook het Onderpand des Geestes gegeven heeft. Wij hebben dan altijd goede moed, en weten, dat wij inwonende in het lichaam, uitwonen van de Heere.”

Achteraf bekeken was dit gesprek een voorbereiding voor zijn begrafenis. De Heere was in ons midden. En wat Toon anders op het kantoor niet deed, bij het weggaan zei hij: *laten we nog proberen een gebedje te doen*. Zo echt gewoon en eenvoudig als een kind.

Briefje van Toon, rond Pinksteren 2004

Hij schreef: Zondagmiddag stond ik gereed om naar kerk. Ik wilde de Poelendaeweg oversteken, maar ik viel en kon niet opstaan. Toen is de dokter erbij gekomen. Mijn dochter zei: hij eet slecht. Na bloed geprikt hebben zei de dokter: dat zie ik, hij heeft geen reserves in zijn bloed. Toen hebben ze mij naar het ziekenhuis gebracht voor wond behandeling. Gelukkig mocht ik naar huis. Mijn schoondochter heeft me thuis gebracht. Ik mag op het ogenblik niet fietsen.

5 Euro voor Pinkstercollecte.

Sterven van Tine de Korte-Westerbeke, 19 – 11- 2005

Toen Tine gestorven was, werd ik heel benieuwd of de oude Pelgrim er iets van aangevoeld had en licht gekregen had in haar toestand. Maar alles scheen tevergeefs, ik kreeg geen contact met hem. Hij had zijn hoorapparaat vergeten in de kerk en hoorde niets toen ik hem sprak. Hij kon ook niet meer naar de loods komen op de fiets.

Dinsdag 6 december kwam hij eindelijk nog een keer naar de loods. Ik had er zeer naar uitgezien en wachtte hem op, om hem eerst te bedanken voor de arbeid der liefde aan mijn tweelingzuster gedaan. “Hij herhaalde hoe ik voor het eerst over Tine sprak in het ziekenhuis en dat mijn gezicht toen op huilen stond. Toen werd ze opgebonden. Hij vertelde van de ontmoeting met Tine afgelopen zomer op haar bed. Toen hij wegging en de deur van de kamer al achter zich dicht had, kwam hem voor wat er van David staat: *zal ik optrekken, zal ik ze slaan, Heere?*

‘Nee, zei de Heere, je moet wachten op het ruisen in de toppen van de moerbeziënbomen. Wachten op het suizen van een zachte stilte.’

Toen deed ik de deur weer open en zei: *Martina, de Heere denkt aan je, hoor.*

“Toen ik hoorde dat ze gestorven was, was ik er niet mee eens. ‘Dat kan ik niet inschikken.’ Maar toen kwam, de PZC met de overlijdensadvertentie. Toen las ik die tekst: *Heere Heere, Gij weet het.* Toen kreeg ik een beetje licht dat het goed was met Tine. Die eerste Naam *Heere* ziet op alle mensen. Maar die tweede Naam is de Verbondsnaam. Uit dat verbond is de Heere de Getrouwe.”

Tine heeft ook een schriftelijke getuigenis nagelaten, wat Toon echter nooit meer heeft gelezen. Hij wist het van Boven.

Het einde van de Pelgrimsreis

De laatste tijd van zijn leven was Toon zijn kruis nóg zwaarder geworden. Hij had hartzeer van de kerkelijke afbraak in de gemeente toen Janis afgezet werd, eind januari 2006. Het kwam voor hem volkomen onverwacht, want hij was niet voorgelicht. Nog maar enkele jaren was hij bij de gemeente, en dan zoiets met alles wat er volgde? Gelukkig mocht Toon kort daarna overgaan naar de triomferende kerk.

De laatste maanden kwam hij regelmatig bij Corrie. Hij kwam om klein geld voor de kerkzak. Want, zei hij, m’n vrouw zegt: ‘je mag niet teveel geven aan die schooiers.’ Hij zei: ‘het is bijna niet meer te

harden, mar ze zorgt wel goed voor me.' En dan citeerde hij Psalm 42:1.

*O, Heer' wanneer komt die dag
Dat ik toch bij U mag wezen
En zien Uw aanschijn geprezen?*

Op de Paasdagen is Toon nog 4 van de 5 keer in kerk geweest. Maandag 17 april 2006 werd een preek gelezen van Ds. Van Reenen over Johannes 21:4, *de derde openbaring van Jezus aan Zijn discipelen*. Er kwamen prachtige dingen in voor, die voor Toon goed herkenbaar waren. Na de kerkdienst liep ik naar hem toe bij het fietsenhok en keek vragend. Hij zei direct: 'De discipelen hadden meer gevangen dan ik. Ik heb er totaal niks van verstaan.'

Wij schreven dat toe aan zijn slecht gehoor, of niet goed werkend gehoorapparaat. De werkelijkheid was, dat hij niet meer kon opnemen. Het was de laatste ontmoeting op aarde. Hij fietste naar huis en enkele dagen later belde zijn vrouw dat de dokter geweest was, want hij had erg veel last van zijn hart. "Het is nogal aangekomen", zei ze. In die laatste week voelde Toon zich echt niet goed. De dokter gaf hem tabletten voor het hart. Maar omdat de communicatie met zijn vrouw niet zo vlot ging, hechtte ik te weinig waarde aan haar mededeling.

Voor zondag 23 april had ik enkele dagen van tevoren een levendige preek klaar van ds. Aangeenbrug: *Hij is van Simon gezien*. Maar 's zaterdagsavonds kreeg ik een soort onverklaarbare aantrek op een preek van ds. Kersten. Tekst Job 19:25-27. "Want ik weet: mijn Verlosser leeft, en Hij zal de laatste over het stof opstaan; En als zij na mijn huid dit doorknaagd zullen hebben, zal ik uit mijn vlees God aanschouwen; Denwelken ik voor mij aanschouwen zal, en mijn ogen zien zullen, en niet een vreemde; mijn nieren verlangen zeer in mijn schoot."

Wij zongen uit Psalm 21:1-4.

1 *De koning zal zeer zijn verheugd,
Dat hij door Uw hand krachtig
Verlost is, Heer almachtig!
Hoe vol zal hij wezen der vreugd,
Ziende dat hij gewis*

Door Uw kracht bevrijd is.

2

*Zijnen lust en begeren al,
Zo gij dat overlegget,
Heer! Gij hem niet ontzegget.
En al dat hij U bidden zal,
Daarvan hij doet vermaan,
Zal hij van U ontvaan.*

3

*Want eer hij bidt, zijnde benauwd,
Maakt Gij hem, Heere goedig,
Met rijkdom overvloedig.
Een krone van gelouterd goud
Maakt Gij hem, die Gij stelt
Op 't hoofd, midden in 't veld.*

4

*Hij begeerde toch anders niet,
Dan dat Gij hem woudt geven,
Slechts enen tijd om leven.
Gij hebt hier boven (zo men ziet)
Hem vergund overvloed,
Ja 't eeuwig leven zoet.*

Daarna zongen we Psalm 68:2

*Doch zullen de vromen verblijd.
Heer! Uwen Naam zingen altijd
En haar in U verblijden;
Zij werden van harten verheugd
En zullen voor God maken vreugd,
Juichende t' allen tijden.
Zingt nu vrolijk en looft den Heer,
Verbreidt met vreugd Zijnes Naams eer.
Prijst Zijn heerlijkheid t' zamen;
Die op de wolken vliegt en vaart,
En een Heer is zeer wijd vermaard,
Eeuwig God is Zijn Name.*

Alles wees op z'n einde. De organiste vroeg zich al af bij het eerste vers van Psalm 21:1 zou Toon al gestorven zijn? Enz. Maar ik had niet in de gaten dat het zo dicht bij was.

Maandag was Toon wat beterder. Hij ging na het eten naar bed en zijn vrouw naar buiten. Ze hoorde een klap en ging direct kijken. Hij lag half bewusteloos voor zijn bed. Een zoon kwam vlug om hem in bed te leggen, maar terwijl de dokter kwam was hij al overleden. Hij kon niets meer zeggen. Het enigste was een handgebaar of ze hem wilden oplichten en in bed leggen.

Corrie belde naar me op 't kantoor. Ik was juist bezig met het digitaal maken van een brief van Annigje Grolleman. Dit citaat in die brief trof me geweldig:

Brief tijdens het overlijden van Toon

Hasselt, 4 maart
1969.

Zeer geachte en geliefde vriend met de uwen!

... Heb toen in december mijn zo geliefde vriend Swets verloren, zo maar geheel onverwachts Maar u zal dit wel van deze of gene gehoord hebben. De Heere weet dat ik hem dit van harten gunde. Daar hij zo veel tegen de dood opgezien had; en toch zei, verlangde om van het lichaam der zonde verlost te mogen worden. En de Heere heeft hem zo liefelijk weggenomen zonder dat hij de dood gevoeld heeft. Het was mij toen ik het hoorde, of de strik zomaar verbroken en de vogel ontkomen was. Het laatste jaar was hij hier twee keer geweest en het jaar daarvoor ook een keer. Maar daar lag negen jaar tussen dat hij de reis niet kon doen. Doordat wij beiden aan huis en bed gebonden waren hadden wij veel tijd om te schrijven en waren wij zodoende op het papier veel bij elkaar en schreven elkaar alles.

Daar Swets een man was met genade en gaven bedeed, was hij hierin zeer tot onderwijs en heb er een geliefde vriend aan verloren. Och, toen de slag viel mocht ik het hem zo gunnen en kreeg zoveel krediet op de Heere, dat ik geloofde dat de Heere het met Zichzelfen, als blinkende door de traliën van Zijn woord en nagelaten onderwijs wél

zou maken. Wat enige dagen daarna onder het lezen van Psalm 62: 1, berijmd, mocht gebeuren. O, dat:

*In God is al mijn heil, mijn eer.
Mijn sterke Rots, mijn tegenweer
God is een Toevlucht in het lijden;*

O, toen was het alles zo goed, dat er niets aan ontbrak. ...

Wij gingen condoleren met Joke Poortvliet uit Oostburg. Een vriendin die elkaar heel goed konden begrijpen. Toon lag dood op z'n bed in een klein kamertje. Dat had hij voor zichzelf. Zoiets van 2x3 mtr. Er stond niets in dan een bed en kast toen we hem daar vredig zagen liggen. Geen versiering aan de muur, alles kaal. Het was net een kruipruimte. Daar heeft hij 50 jaar doorgebracht, zonder murmureren, zonder anderen te beschuldigen, alleen vergenoegd met het tegenwoordige. ... en met zijn God!

Wij namen afscheid, kuste zijn voorhoofd; en van toen af was de band op aarde teneinde, maar van zijn kant *volmaakt* begonnen.

Zondagmorgen, 30 april, een preek gelezen van ds. Lamain uit Job 3:18. *Daar wordt de stem des drijvers niet meer gehoord.* De preek lag al een jaar klaar, maar ik durfde die niet te lezen uit vrees van eigen zin te doen. Nu was de weg gebaad en ieder mag beoordelen of de inhoud op Toon paste, ja dan nee.

's Avonds een preek gelezen van Groenewegen: *“Zalig zijn de doden die in den Heere sterven. Ja, zegt de Geest, opdat zij rusten mogen van hun arbeid; en hun werken volgen met hen.”* Openbaring 14:3.

Aan een vriend meldde ik: Het sterven van onze vriend geeft een nieuwe schok gegeven. Voor de gemeente een zeer groot verlies. De mensen waren al vertwijfeld; dit schijnt een soort nekslag te zijn. O, diepe wegen! Wat volgt?

Toen Antheunisse 4 jaar geleden overkwam werd hij geen lid bij onze gemeente. Dit nam niet weg dat hij meedroeg om lasten te dragen aan de Genadetroon. Deze eenvoudige bidder weg uit de gemeente ... nu ging het snel bergafwaarts. Binnen een halfjaar was de grote klap

gevallen. Gelukkig, Toon was Boven, want hij had het niet meer kunnen verwerken. De vriendschapband met de triomferende Kerk is van één kant al volmaakt. Straks volgt de andere kant, zo de Heere wil.

Onderstaande advertentie werd in het R. D. geplaatst, 25 april 2006.

Met grote droefheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van onze geliefde vriend

Toon Antheunisse

Op de leeftijd van 89 jaar.

Want wij weten, dat zo ons aardse huis dezès tabernakels gebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen. 2 Korinthe 5: 1.

Borssele: Huib en Nellie Westerbeke - Provoost

Middelburg: Familie W. Westerbeke - van de Woestijne

J. P. Bosman - de Witte

W. Coppoolse - de Bree

B. Sturm - Lievense.

Oostburg: Joke Poortvliet - van de Velde

Rouwveen: Femke Bisschop - Boessenkool

4338 P. S. Middelburg, 24 april 2006; Voltaweg 18.

De begrafenis vindt plaats 27 april om 16.00 vanuit de aula op de begraafplaats te Middelburg.

02-05-2006

VERKLARING INZAKE MIJN BEGRAFENIS

Ondergetekende verklaart:

Aan mijn geliefde vrouw, kinderen en (achter)kleinkinderen.

Nu het moment is aangebroken dat ik overleden ben, en mijn stoffelijke resten hier bij jullie staan, is de wens van jullie vader dat ik begraven wil worden hier op de algemene begraafplaats in Middelburg.

Johan, wil jij regelen om een algemeen graf te verzorgen, waar mijn stof kan rusten tot op de jongste dag, in samenwerking met ...

Ik zou jullie willen verzoeken wat betreft mijn geloofsovertuiging, om mijn kerkelijke vrienden op de begrafenis uit te nodigen.

Daar ik mijn lidmaatschap bij de Ger. Gem. hier in Middelburg heb opgezegd, wil ik jullie verzoeken dat in de Aula en op het graf nog een enkel woord gesproken wordt door mijn zielsvriend Dhr. W. Westerbeke en Dhr. J. Bosman allebei ouderlingen hier in Middelburg.

Misschien wil mijn oudste zoon Tonnie nog een woord van dank spreken.

Verder verzoek ik u ook uit te nodigen de volgende personen:

Dhr. B. Sturm uit Middelburg.

Dhr. W. Coppoolse uit Middelburg.

Dhr. H. Westerbeke uit Borssele.

Dhr. L de Wolf uit Ritthem.

Verder zit er in de rouwcirculaires nog een aantal adressen waar ook een kaart naar gestuurd moet worden.

Was getekend, A. Antheunisse

Begrafenis

De begrafenis vond plaats op donderdagmiddag om 16.00 uur. Zijn begrafenis werd geregeld door zijn zoon die beheerder van de begraafplaats is. Toon kwam daar veel bij zijn zoon. En had al een paar keer een plaatsje aangewezen: *dit is net een mooi plekje voor mij.*

Toen we binnenkwamen in de aula speelde een kerkorgel. Daarna werd er een prachtig koorlied gezongen, wat ik vanuit mijn jeugd kende - en mij altijd aantrok -

*Waarheen Pelgrims?
Waarheen gaat gij?
't Hoofd omhoog; en hand in hand?
Wij gaan op des Konings roepstem
Naar ons huis in 't Vaderland.
Over bergen en door dalen
Gaan wij naar die blijde zalen
Gaan wij naar die blijde zalen
Naar Gods huis in 't Vaderland.*

Zijn zoon las een paar fragmenten voor uit zijn leven. Hij zei: tot zijn 40^e jaar, want toen werd pa anders en groeiden we uit elkaar. Een paar leuke dingen. Pa had een volkstuintje bij de spoorrails. Hij scherpte zijn houweel op de spoorrails en als er een trein aankwam, - vlak bij station - stopte die weleens en kreeg de bestuurder een bakje bramen.

Daarna sprak Johan Bosman, een vriend van me die ik meer dan 40 jaar ken. Hij is al bijna 40 jaar ouderling en heeft Antheunisse goed gekend. Deze sprak uit Openbaring 7, de grote schare die niemand tellen kan, die bekleed zijn met witte klederen en die kwamen uit de grote verdrukking. *"Deze zijn het die uit de grote verdrukking komen; en zij hebben hun lange witte klederen gewassen in het bloed des Lams. Daarom zijn ze voor de troon en dienen God dag en nacht in Zijn tempel."* Enz.

De toespraak duurde 8 minuten, maar het gaf indruk. Het was zeer gepast.

Daarna gingen we naar het graf. Men schatte de aanwezigen tussen de 130 en 150. Ds. De Heer was met enkele kerkenraadsleden ook aanwezig.

De familie had gevraagd of ik op 't graf 3 minuten wilde spreken.

Ik heb aangehaald wat een zoon van Antheunisse tot mij heeft gezegd toen hij overleden was: *mijn vader was een uitverkoren kind van God; die beheerste de zogenaamde tale Kanaäns.*

Dit gaf aanleiding om een tekst uit Romeinen te citeren: *Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? God is het die rechtvaardig maakt, wie is het die veroemd?* enz.

Daarna nog enkele dingen gezegd, dat wij hem *de oude Pelgrim* noemden, en dat hij zijn stokken naast de hemelpoort heeft laten staan en zelf binnen werd gelaten. Vol verwondering en aanbidding keek hij naar de Heere Jezus. *Is dat de Heere Jezus?* Daarna: *ben ik hier? Ik, ik hier?*

Daarna nog iets gezegd van Job dat hij een blijde geloofswetenschap had: *Ik weet mijn Verlosser leeft*, enz. Komend tot de woorden: *Hij zal de laatste over het stof opstaan*, heb ik mijn handen en ogen omhoog geheven en uitgeroepen: *Dan zullen we tesamen opgenomen worden, op de wolken, in de lucht, de Heere tegemoet; en also zullen wij altijd bij den Heere wezen.* Kinderen van God, vertroost elkander met deze woorden.

Tenslotte bedankte de oudste zoon met enkele woorden.

Na afloop was het condoleren en iets te nuttigen. De 3 minuten waren tot 7 opgelopen, maar mevr. Antheunisse was erover tevreden. Ze bedankte me nog. Al de kinderen van Toon en z'n vrouw waren verwonderd dat mensen met zulke tegengestelde beginsels, zo harmonieus deze begrafenis hadden ervaren. Prachtig vonden de kinderen het dat we hem *de oude pelgrim* noemden. Ze konden absoluut niet begrijpen dat er een advertentie op Internet stond bij het RD, en dat hij zo'n grote plaats ingenomen had in de gemeente.

Ik zei, *hij was de voornaamste uit de hele kerk.*

Pa? Hoe kan dat? Ze vonden het heel bijzonder dat alle mensen dachten dat Pa naar de hemel was. Bij jullie worden ze toch meestal naar de hel verwezen?

Dit was het einde op aarde van een gewoon mens, een zondaar, een man met een kromme rug, die als slecht man op de hemeldeur klopte, en onverwacht naar binnen werd gelaten, voordat hij het zelf wist hoe. Die krukken en klompen achterliet, *Droefenis en zuchting zullen wegvlieden maar eeuwige blijdschap zal op hun hoofden wezen.*

Tot aan de Doodsjordaan hebben wij hem mogen volgen. En daar achter, ... alles, alles werd voor hem licht, onbeschrijfelijk; ... de deur ging dicht. Het werd weer donker en stil.... Toen wenste ik ook zeer daar binnen te mogen zijn.

Besluit uit de Christenreis van Bunyan

Ik kan deze gewaarwording niet beter onder woorden brengen dan met de taal van de door God onderwezen en geleerde Ketellapper, John Bunyan in de Christenreis naar de eeuwigheid. Christen en Hopende kwamen door de Doodsjordaan. In de Doodsjordaan had Christen het erg moeilijk. Maar vlak bij de overkant brak het licht door.

“Kort daarop brak CHRISTEN uit en riep met een luide stem: "Ach, ik zie Hem weer en Hij zegt mij: 'Als gij door het water gaat, zal Ik bij u zijn; en door de rivieren, zij zullen u niet overstromen' (Jes. 43:2)." Toen grepen beiden moed, ook was de vijand daarna zo stom als een steen, tot zij over waren. CHRISTEN vond nu ook terstond grond om te staan en dat voelde hij doorlopend, zodat hem de rivier verder meer ondiep was.

Zo kwamen zij aan de overkant, en zagen weer die twee mannen in blinkende klederen, die hen opwachtten en hen, toen zij uit de rivier opgeklommen waren, verwelkomden met de woorden: "Wij zijn gedienschte geesten, uitgezonden tot de dienst van degenen, die de zaligheid beërven zullen (Hebr.1:14). En zo gingen zij tezamen naar de poort.

U moet wel in aanmerking nemen, dat de stad op een hoge berg ligt; echter gingen onze reizigers die met gemak op, daar deze twee mannen hen bij de arm hielden. Ook hadden zij hun sterfelijk gewaad in de rivier achtergelaten. Want ofschoon zij er mee omhangen de rivier in traden, kwamen zij zonder er weer uit. Dus traden zij de berg met grote vaardigheid op, ofschoon de fundamenten, waarop de stad gebouwd was, hoger waren dan de wolken; zij gingen als door de

lucht, aangenaam sprekende terwijl zij onderweg waren, en zeer getroost, zowel omdat zij behouden over de rivier waren geraakt, alsook, omdat zij zulke heerlijke leidslieden hadden.

De gesprekken, die zij met deze blinkenden (engelen) hadden, betroffen de heerlijkheid van de plaats; en zij zeiden, dat de schoonheid van deze ten enenmale onuitsprekelijk was. "Daar," zeiden zij, "is de berg SION, het hemelse JERUZALEM (Hebr. 12:22-24), het ontelbare gezelschap der engelen; en de geesten van de volmaakt rechtvaardigen."

"Nu," zeiden zij, "gaat u tot het Paradijs Gods (Openb. 2:7), waar u de Boom des Levens zult vinden en eten van die onverderfelijke vruchten. En wanneer u daar komt, zult u witte klederen ontvangen (Openb. 3:4) en gedurig spreken met de Koning, al de dagen van de eeuwigheid. Daar zult u niet weer zien die dingen, die u zag, toen u nog in de lagere gebieden op de aarde was, te weten droefheden, ziekten, verdrukkingen en dood; want die vorige dingen zijn voorbij gegaan. Nu gaat u naar Abraham, Izak en Jacob en tot de Profeten; mensen, die God heeft weggeraapt vóór het toekomende kwaad, die nu rusten op hun legersteden, een ieder van hen, die in zijn oprechtheid gewandeld heeft" (Jes. 57:1, 2). Enz. ...

Als zij de poort naderden, zie, een gezelschap van het hemelse leger kwam hen tegemoet, tot wie de twee engelen zeiden: "Deze zijn de mannen, die onze Heere liefhadden, toen zij in de wereld waren en alles om Zijn heilige Naam verlieten. Hij heeft ons uitgezonden, om hen op te halen en wij hebben ze ook tot hiertoe gebracht in hun begeerde reis, opdat zij mogen ingaan en het gezicht van hun Verlosser met blijdschap aanschouwen." Toen juichte het hemelse leger met groot gejuich, zeggende: "Zalig zijn zij, die geroepen zijn tot het avondmaal van de bruiloft des Lams" (Openb. 19:9).

Toen kwamen hen ook verscheidene van des Konings trompetters tegemoet, allen bekleed met een wit en blinkend gewaad; zij deden met muzikale en luide stemmen de hemel weergalmen. Deze allen groetten CHRISTEN en HOPENDE met gejuich en met het geluid van de bazuinen, zeggende: "Welkom van de wereld, wel tot tienduizend malen."

Nadat dit gedaan was, omringden zij hen van alle kanten; sommigen gingen voor, anderen achter, sommigen rechts, anderen links als waren zij hun lijfwacht, door de bovenste streken van de lucht, gedurig juichende met een muzikaal geluid en op zeer hoge toon, zodat enkel het gezicht hiervan voor degenen, die het zien konden, was, alsof de hemel zelf was neergedaald en hen tegemoet kwam. Zo wandelden zij tezamen heen; en terwijl zij wandelden, vermengden de bazuiners telkens hun muziek met zulke gebaren, die CHRISTEN en zijn broeder te kennen gaven, hoe welkom zij in hun gezelschap waren en met welke blijdschap zij hen inhaalden.

Nu waren deze twee mannen als het ware al in de hemel eer zij er nog waren, als verrukt en opgetogen door het gezicht van de engelen en het horen van hun muzikale stemmen. Hier hadden zij nu de stad zelf in het oog en zij dachten, dat zij de klokken al hoorden luiden om hen te verwelkomen, maar allermeeest door de heuglijke en zielsverwarmende gedachte, dat zij ook wonen zouden onder zo'n gezelschap en dat voor eeuwig en altijd. Och, wat tong is bekwaam de vreugde uit te drukken, die zij nu smaakten?

Zo kwamen zij aan de poort. Boven de poort waren in gouden letters deze woorden geschreven: *"Zalig zijn zij, die Zijn geboden doen, opdat hun macht zij aan de boom des levens, en zij door de poorten mogen ingaan in de stad"* (Openb. 22:14).

De blinkenden geboden hun te roepen aan de poort, wat zij ook deden; waarop enigen van boven over de poort naar beneden keken, te weten Henoch, Mozes en Elia, aan wie gezegd werd, dat deze reizigers van de stad VERDERF kwamen en wel uit zuivere liefde tot de Koning van deze plaats. Daarop gaven zij hun bewijs over, dat tot de Koning gebracht werd. Nadat Deze het gelezen had, vroeg Hij waar die mensen waren.

Men antwoordde: "Zij staan buiten aan de poort," waarop de Koning beval de poort te openen, "opdat," zei Hij, "het rechtvaardige volk, dat de getrouwheden bewaart, daardoor inga" (Jes. 26:2).

De mannen (zoals ik in mijn droom opmerkte) gingen de poort door, en zie, met dat zij intraden, werden zij geheel veranderd; zij kregen een gewaad aan, dat blonk als goud. Daar waren er ook met harpen en kronen, die zij hun ook gaven; de harpen om er mee te loven en de kronen tot een teken van eer.

Toen hoorde ik in mijn droom, dat alle klokken in de stad van blijdschap wederom luidden en er gezegd werd: *"Gaaf in, in de vreugde uns Heeren!"*

Ik hoorde daarna ook deze mannen zelf met een luide stem zingen: "Dankzegging, eer, heerlijkheid en kracht zij Hem Die op de troon zit en het Lam tot in eeuwigheid!" (Openb. 5:13).

Toen nu de poorten opengingen om deze mannen in te laten, blonk de stad als de zon; de straten waren van goud en daarop wandelden er velen met kronen op de hoofden en palmtakken in de handen en gouden harpen, om daarmee lof te zingen.

Daar waren er ook, die vleugels hadden en zij antwoordden de een de ander, zonder enig ophouden, zeggende: *"Heilig, heilig, heilig is de Heere!"* En daarna werden de poorten gesloten.

Toen ik dit gezien had, wenste ik mij onder hen."

Het hoogste raam aan de zijkant is van de kruipruimte waar Toon zijn God aanriep.

